Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефони: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 226. TWO SECTIONS (SECTION 1) JERSEY CITY and NEW YORK, П'ЯТНИЦЯ, 30-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1953. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 226. VOL. LXI.

АЙЗЕНГАВЕР ЗАПЕРЕЧУЄ ВІСТКИ ПРО ЗМЕНШЕННЯ ВІЙСЬК ЗАКОРДОНОМ

ЗАСПОКОЮЄ СОЮЗНИКІВ В ЕВРОПІ; З НЕДОВІР'ЯМ ГОВОРИТЬ ПРО НАРАДИ ВЕЛИКОЇ ЧВІРКИ; ЗАЯВЛЯЄ, ЩО НЕ БУДЕ НАДЗВИЧАЙНОЇ СЕСІЇ КОНҐРЕСУ

Вашинґтон. — На черговій пресовій конференції президент Айзенгавер заперечив поголоски про те, що ЗДА зменшуватимуть чисельність своїх військ в Европі у зв'язку з висилкою до европейських країн атомових гармат. — Президент сказав, що ЗДА, навпаки, збільшують свої оборонні сили, головним чином летунські, розбудовуючи свої бази по всьому світі. — Президент признав, що атомова зброя матиме вплив на склад військових сил, але одночасно запевнив, що під теперішню пору ЗДА не будуть зменшувати чисельність своїх військ закордоном. Це могло б статися аж тоді, коли Німеччина й Японія будуть озброєні і коли настане дійсне замирення в Кореї. В справі зустрічі „великої чвірки" президент заявив, що хоч ЗДА недавно в Лондоні не противилися в засаді такій зустрічі, все ж таки „Кремль повинен раніше виявити свою добру волю. На всякий випадок, заявив президент, така зустріч не могла б відбутися скоріше, як після того, коли справа озброєння Німеччини буде вирішена. Ця заява Айзенгавера була відповіддю прем'єрові Великобританії Вінстонові Черчилеві, який домагається негайної зустрічі великої чвірки. Айзенгавер, крім того, повідомив, що надзвичайної сесії Конґресу не буде, хібащо продовжувалася б посуха, яка спричинила великі шкоди фармерам. Відповідаючи на запити журналістів, — президент склав такі заяви. — 1. Не плянується зустрічі з прем'єром Черчилем. 2. Він не буде аґітувати за окремим кандидатом під час виборів в 1954 році, тільки говоритиме про загальну програму свого уряду. 3. В справі допомоги власникам фарм роґатої худоби президент заявив, що цю справу має розв'язати загальна програма в рільничих справах, яку підготовляє його уряд. 4. В справі свого здоров'я Айзенгавер заявив, що він почуває себе дуже добре, хоч і досі чує болі в руці, яку порушив собі в Білому Домі, і через те не може виконувати деякі фізичні вправи, як це він любив раніше робити. „Але крім цього" — сказав президент, — „я почуваю себе дуже добре, як на мій вік, хоч лікарі не завжди погоджуються в цій справі зі мною."

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР СПІШИТЬ З ІНФОРМАЦІЯМИ

Президент Айзенгавер і його пресовий секретар Джеймс С. Гаґерті поспішають на пресову конференцію, на якій президент Айзенгавер поінформував пресу, а через неї й американський нарід про те, що ЗДА не думають зменшувати своїх військ закордоном, та про низку інших актуальних справ.

На конференції у Панмунджомі делеґати досі тільки лаялись

Панмунджом. — Досі переговори в Панмунджомі про підготову політичної конференції в справі Кореї фактично зводились до взаємних обвинувачень та закидів — пояснюють американські коментатори, спираючись на заявах репрезентанта ОН Артура Діна. Північно-корейський делеґат Кі Сок Вок твердить далі, що Совєти — „невтральна держава", бо, мовляв, Америка не веде з ними війни! Він настоює далі на тому, щоб справа персонального складу політичної конференції була першою точкою порядку денного підготовчої наради. А. Дін запропонував такий компроміс: — спершу устійнити справи, які не викликають сумніву, — отже погодитись щодо часу, місця й різних технічних подробиць конференції, а вже потім перейти до спірної справи персонального складу. — При цьому він зазначив, що для нього не є важні справи престижу або форми, а важною є тільки справа миру в Кореї. Комуністи не дали ще відповіді на цю нову пропозицію.

В справі „переконування" неповоротців також нема змін. Голова Невтральної Комісії ген. Тімайя заповів, що в найближчих днях складе якусь несподівану заяву. Індійські члени Невтральної Комісії оптимістично вважають, що північні корейці лише з тактичних причин зволікають і не погоджуються ще ставати перед комуністичних „переконувачів", щоб „зберегти обличчя" — за звичаями азійських народів. Невтральна Комісія переводить слідство у справі вбивства трьох полонених в таборі неповоротців. Альянтським неповоротцям, що були в комуністичному полоні і знаходяться тепер під індійською сторожею, видали вперше від довшого часу пошту: 22 американські неповоротці дістали 279 листів від кревних і приятелів. Альянтські старшини гадають, що такі листи матимуть більше значення, як усі офіційні переконування.

ЧЕРВОНІ В КОРЕЇ ЗАКАТУВАЛИ 6,113 АМЕРИКАНЦІВ

ЗДА ПРОГОЛОСИЛИ ОФІЦІЙНО ДОКУМЕНТИ ПРО СТРАШНІ ЗВІРСТВА КОМУНІСТІВ В КОРЕЇ

Вашинґтон. — Американська армія оприлюднила сьогодні офіційне повідомлення, яке стверджує, що не менше як 6,113 американських вояків згинули в Кореї, вже як полонені, закатовані комуністичними опричниками. Документальне звідомлення американської армії каже, що жертвами злочинів заподіяних комуністами впали під час корейської війни 11,622 альянтських вояки і що 17,354 цивільних особи, головно північні й південні корейці, стали жертвами брутальної поведінки, опинившись під комуністичною владою. Роберт Стівенс, американський секретар в справах наземної армії, підписав це офіційне звідомлення, що охоплює час від початку корейської війни в дні 25 червня 1950 р. до 30 червня 1953 р. Цей документ має 87 сторінок і є сухим поданням фактів, найдбайливіше перевірених та стверджених на основі найпевніших даних. До того звідомлення включено 14 сторінок світлин. На одній світлині видно жертву звірячого тортурування із застромленим в тілі бамбусовим патиком. Інша світлина показує відкриту могилу, з трупами масово замордованих людей біля міста Хонджу. Детально описаний „марш смерти" альянтських полонених зимою 1950/51 через північно - корейські гори до манджурського кордону, під час якого комуністи немилосердно стріляли всіх знеможених походом полонених. У звідомлені сказано, що дуже часто комуністи завдавали полоненим „повільну смерть", колючи їх багнетами. Та цифра 6,113 ще не повна, бо первісно американські військові частини просліджували 10,233 випадки насильної смерти. З того числа віднайдено 511 тіл і врятовано 216 осіб. Звідомлення визнає, що тільки в 34 випадках злочинці відомі персонально настільки добре, що їх можна було б поставити під суд. Багато злочинців не можна було вже зідентифікувати, деякі зникли при масовій виміні полонених, інші втекли, а багато з них, червоні китайці, Корею вже покинули. 5,460 жертв комуністичних злочинів належали до південно-корейської армії, 12,777 осіб — це цивільні південні корейці 4,399 — північні корейці, 1 ірляндський духовник і 1 німецький духовник. Національности 839 осіб, вбитих комуністами, не можна встановити. У звідомленні сказано, що в „маршах смерти" згинуло щонайменше 1,057 і щонайбільше 2,384 особи. Один північно - корейський полонений зізнав, що 1,250 американських полонених вбили комуністи у пляново продуманій масакрі. Окремо звідомлення описує жахливе вбивство коло 500 південно-корейських політичних в'язнів коло містечка Йонґчонґ, заарештованих комуністами після їх приходу до Південної Кореї в 1951 році. Водночас військовий департамент приготував фільм, що з'ясовує, якими способами комуністи добували від американських летунів „зізнання", про те, що вони нібито скидали над ворожими позиціями торбинки чи пляшки з бактеріями заразних недуг.

Сенатор Новленд за зменшення закордонної допомоги

Вашинґтон. — Республіканський сенатор із Каліфорнії і республіканський провідник у Сенаті Вільям Новленд заявив, що він буде заперечувати в Сенаті проти схвалювання загальних сум на запомогу закордонові і що буде конферувати з директором Адміністрації Закордонних Операцій Гаролдом Е. Стасеном та іншими політиками, щоб закордонну допомогу ЗДА визнали не загально, а по окремих країнах. Він заявив: „Ми мусимо обмежити нашу допомогу тим країнам, які можуть без неї обійтися. Висота нашої допомоги залежатиме від того, як окремі країни ставляться до своїх власних потреб і до їх власної та нашої оборони". Далі він сказав, що військова допомога закордонові мусить бути докладно визначена в бюджеті і що він не погоджується з демократичним сенатором із Джорджії Волтером Ф. Джорджом, щоб зовсім скасувати господарську допомогу Европі.

Четвертий день страйку молочарів у Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. — Вже четвертий день 12 мільйонів мешканців Метрополітальної Округи й околиці не мають свіжого молока в зв'язку з страйком 13,000 шоферів і молочарських робітників. Передбачуване припинення страйку на третій день не здійснилося, хоч переговори між працедавцями й робітниками тривають майже без перерви. Посадник Ню Йорку Вінсент Імпеллітері хотів був скликати представників робітників і працедавців на нараду, але відклав її на пізніше, бо надійшла вістка, що переговори можуть увінчатися успіхом. Під час страйку терплять найбільше малі діти, які ще не ходять до дитячих садків та шкіл, бо школи і дитячі садки дістають свіже молоко і під час страйку. Відділ Здоров'я стримується від проголошення загрозливого стану для здоров'я людей у зв'язку з страйком, і тому не можна наказом його припинити. Молочарські компанії були б уже погодилися на домагання робітників, але тоді вони мусіли б підвищити ціну на молоко принаймні на два центи за кварту, і населення мало б підстави припускати, що вони допустили до страйку тільки для того, щоб підвищити ціну на молоко.

Англійський парлямент затвердив політику в справі Трієсту

Лондон. — В англійському парляменті відбулася дебата над справою Трієсту. Міністер закордонних справ Іден виступив в обороні спільного англо - американського становища, з'ясованого в постанові з 8 жовтня, щоб зону „А" передати Італії, і боронив постанови лондонської конференції міністрів закордонних справ, щоб у справі Трієсту відбулася конференція п'яти держав — ЗДА, Англії, Франції, Італії і Юґославії. Лейбуристи гостро критикували англійський уряд у цій справі, але парлямент затвердив становище уряду 296 голосами проти 268. Водночас міністер Іден заявив, що плянована конференція в справі Трієсту повинна відбутися якнайшвидше, хоч він не передбачає, щоб можна було осягнути повне порозуміння в цій справі, потрібне „для здійснення безпеки в південній Европі", скорше, як у найближчі місяці. — В Юґославії вперше державне радіо й преса висловились оптимістично про можливості компромісового полагодження конфлікту в справі Трієсту. Юґославські чинники, мовляв, дуже вдоволені з розмови юґославського державного секретаря генерала Поповіча з французьким міністром закордонних справ Бідо, яку він мав у Франції в поворотній дорозі з ЗДА. Франція, мовляв, відіграє спасенну ролю посередника.

ЗДА продовжують фінансову допомогу Ізраїлеві

Вашинґтон. — З'єдинені Держави вирішили привернути Ізраїлеві фінансову допомогу у висоті $26,000,000, що її здержали були в зв'язку з відмовою Ізраїлю виконати розпорядження генерала Бенніке в Палестині і припинити ірріґаційні роботи над річкою Йорданом, які викликали протест Сирії. Це рішення ЗДА проголосив президент Айзенгавер на останній пресовій конференції, при чому він пояснив, що воно було наслідком згоди жидів припинити оспорювані роботи і піддатися арбітражеві Об'єднаних Націй. Державний секретар Дж. Фостер Доллес, перед яким інтервеніював був у цій справі республіканський кандидат на мейора міста Ню Йорку Ріґельман і який прийняв делеґацію чільних жидівських діячів у ЗДА під проводом двох республіканських сенаторів, — переводить фінансову допомогу Ізраїлеві у тісній співпраці з директором закордонних операцій Ґаролдом Стассеном. Ця справа знаходиться тепер в Раді Безпеки ОН, що збереться в найближчому часі.

Ціни на споживчі товари зростають

Вашинґтон. — Бюро Статистики департаменту праці повідомляє, що ціни на споживчі товари поволі зростають. Від половини серпня до половини вересня вони зросли на 0.2 відсотка в порівнянні з пересічними цінами в роках 1947-1949. Якщо тодішні ціни визначити числом 100, то в половині вересня цього року вони становили 115.2. Ціни на харчові продукти від половини серпня до половини вересня впали на 0.3 відсотка, але зате піднеслися ціни на усякі інші товари, головно на одежу — на 1 відсоток. На пресовій конференції журналістка Мей Крейґ говорила з президентом як споживач з споживачем. Вона запитала, чи пані Айзенгавер не нарікає на зростання цін на споживчі товари. Бо хоч президент не платить чиншу за мешкання, то мусить купувати харчі. Президент відповів, що коли б у нього були тільки ці клопоти, то це були б найменші клопоти. Тоді журналістка запитала президента, чи він не прикладає ваги до зростання цін. Президент, трохи зіритований її запитом, відповів, що він має дбати про добро 160 мільйонів громадян, а споживачами є всі громадяни, отже фармери також.

Проф. Р. Смаль-Стоцький виголосив у жовтні чотири доповіді

Проф. Роман Смаль-Стоцький з Маркетського університету в Мілвокі виголосив впродовж місяця жовтня чотири доповіді перед американською публікою. 8-го жовтня в Кардейн Сентер Католицького Робітництва в Мілвокі він промовляв на тему: „З'єдинені Держави Америки і Совєтський Союз". Головував проф. Моріс. Приявних було біля ста слухачів. 20-го жовтня проф. Смаль-Стоцький промовляв на зборах інженерів у Вавтоза на тему: „Комунізм — загроза для Америки". 27-го жовтня перед полуднем він виступав перед Союзом Протестантських Жінок у Мілвокі на тему „Чому американці не можуть зрозуміти московський комунізм". В зібранні взяло участь коло 400 делеґаток. Того самого дня ввечері проф. Смаль - Стоцький прочитав лекцію на бенкеті жінок з університетською освітою в Мілвокі на тему: „Національна проблема в Совєтському Союзі".

Грецька королівська пара відвідує ЗДА

Ню Йорк, Н. Й. — До Ню Йорку прибула грецька королівська пара — король Павло і королева Фрідеріка. Вони приїхали кораблем „Юнайтед Стейтс", і пасажири, з якими вони відбували подорож, хвалять королівську пару за демократичну поведінку. Високі гості прибули до ЗДА на запросини президента Айзенгавера. В ЗДА король і королева залишаться на 30 днів і, крім Вашинґтону, відвідають Ню Йорк та інші місцевості, бо король хоче оглянути колеґії Аннаполіс і Вест Пойнт, фабрику авт Форда в Дітройті та взірцеву фарму, а королева — кілька сиротинців, бо вона цікавиться опікою над сиротами. Король Павло вже три рази був у ЗДА і багато оповідав королевій про Америку. Він, між іншим, радить їй оглянути Емпайер Стейт Билдінґ. З Ню Йорку королівська пара відлетіла літаком президента Айзенгавера до Вашинґтону, де, після офіційного привітання на летовищі, президент із дружиною привітав короля й королеву в північному портику Білого Дому. Президент сказав: „Ваша Королівська Високосте! Я вважаю за визначну нагоду привітати вас обох як гостей нашої країни в Капітолі. Нехай ваше перебування тут буде приємним вам у такій мірі, як ми радісно перебували в вашому домі". Король і королева в Вашинґтоні мешкають в Білому Домі.

● **Міс Францес Вілліс,** новий американський амбасадор у Швайцарії, приїхала до Берну, щоб розпочати урядувати. З нею разом прибула її мати.

Справа Саару знову хвилює німців

Бонн. — Становище канцлера Аденауера, згідно з яким проблему прикордонної провінції Саару треба мирно полагоднати з Францією „в дусі европейської співпраці", викликало гостру опозицію двох найсильніших партій в Західній Німеччині — опозиційної соціял-демократичної і вільної демократичної партії, яка належить до урядового бльоку Аденауера. Лідери обох тих партій висловилися в парляменті проти „европеїзації" Саару, при чому — д-р Делер, голова вільних демократів, виразно заявив, що Саар — німецька країна, яка мусить бути об'єднана з Німеччиною, а договоритись з французами треба в господарських справах, беручи під увагу інтереси Франції щодо сталі і вугілля, промисловим центром яких є область Саару. Але партія християнських демократів Аденауера має сама більшість в парляменті і може ратифікувати кожний договір, що його укладе канцлер.

Українець дає відсіч російським імперіялістам

Ню Йорк, Н. Й. — Реаґуючи на виступ „двох російських типів" в рубриці „Голос Народу" в місцевому щоденнику „Дейлі Нюз", Сергій Онуфрейчук в тій самій газеті і в тій же рубриці у виданні з 23-го жовтня дає їм таку відсіч: „Власне тоді, коли український і білоруський народи кривавляться в боротьбі за волю і незалежність, два російські типи намагаються в „Голосі" обдурити американську публіку, мовляв, українці та білорусини належать до тієї самої етнічної групи, і тому не мають права на незалежність. Це неправда! Всі росіяни, комуністи чи ні, намагаються зберегти свою імперію, ту „тюрму народів", бо знають, що як тільки ці нації будуть вільні, тоді прийде кінець й їхнім намаганням поневолити ще більше країн".

Згорів Український Народний Дім в Перт Амбої

Аґенція Асошіейтед Пресс повідомила, що у вівторок 27-го жовтня, в Перт Амбої, Ню Джерзі, згорів Український Народний Дім (Українська Галя). Втрата становить коло 35,000 долярів. Причин пожежі та подробиць про неї не подано.

ГРЕЦЬКА КОРОЛІВСЬКА ПАРА НА ВІДВІДИНАХ В ЗДА

Грецький король Павло і королева Фридерика відповідають на привіти в нюйоркському порті, куди вони причалили на кораблі „Юнайтед Стейтс". Вони приїхали на запрошення президента Айзенгавера та впродовж свого одномісячного побуту в цій країні будуть гостями Білого Дому.

В АМЕРИЦІ

● **Геррі Грос,** засуджений до 12-річної в'язниці за недозволену гру, просив суд про зменшення кари. Суд зменшив йому кару тільки на 4 роки, і Грос мав би ще сидіти в тюрмі 6 років, бо 2 роки в'язниці вже поза ним.

● **Газометер „виввив" 14,000** долярів пані Луїс Бреціч, коли представники електрівні прийшли змінити старий ґазометер новим. Гроші сховав її чоловік, який помер без заповіту і пані Бреціч нічого про них не знала.

● **Губернатор Томас Дюї** скасував заборону полювати в стейтових лісах, бо після дощу вже не загрожує небезпека лісових пожеж.

● **Бувший президент Геррі** Труман має дістати за свої спогади 600,000 долярів. Але податкове Бюро дозволило, щоб автор діставав свій гонорар впродовж п'ятьох років, та два зачети на платню: один під час підписання умови, а другий під час віддання готового рукопису. Автор заробить в той спосіб 150,000 долярів, бо заплатить менший податок.

● **84-річний Артуро Тосканіні** — світової слави дириґент, прибув знову до ЗДА. Його син Волтер Тосканіні спростував часописну вістку, що це вже остання візита його батька до Америки. Маестро дириґуватиме симфонічною оркестрою Нешенел Бродкастінґ Ко., під час відкриття сезону 8 листопада.

● **Непорозуміння між** оркестрою і директором Метрополітен опери може спричинити те, що цьогорічний сезон не буде відкритий 16 листопада. 2 листопада має відбутися перша проба оркестри, але обидві сторони заявили, що на дальші уступки не підуть.

● **Хоч ціна переїзду нюйоркською** підземкою піднеслася з 10 на 15 центів, преса нарікає, що Управа Транспорту не подбала про те, щоб у вагонах підземки не було переповнення.

● **Е. Тальбот, американський** секретар в справах летунства, приїхав до Еспанії на інспекцію новопридбаних в цій країні американських летунських баз.

Президент Перон скасує заборону ввозити американські журнали

Буенос Айрес, Арґентина. — Арґентинський уряд незабаром має скасувати заборону ввозити американ. журнали і газети до своєї країни. Цей крок буде виявом приязни у відношенні до ЗДА. Вже давніше президент Перон дозволив на поширювання „Ню Йорк Таймсу". Між забороненими в Арґентині журналами були: „Коллієрс", „Сатердей Івнінґ Пост", „Лайф", „Тайм", „Лук", „Нюзвік", „Тру", „Космополітен", „Гарпер'с".

В СВІТІ

● **Альдо Ікарді** і Карло Ля Дольче — це два американці італійського роду, колишні американські вояки, що їх судить італійський суд позаочно, разом із кількома італійцями, за вбивство американського майора і пограбування його каси під час другої світової війни. Їх скинули американці з парашутами поза німецькі лінії. Італійський прокуратор назвав Ікарді „трансатлантійським ґенґстером", домагаючись досмертної в'язниці для обох американців. Америка відмовилась видати Італії названих громадян, а сама не всилі покарати їх, бо злочин був доконаний поза американською територією.

● **Совєти прислали** індійському прем'єрові Неру чек на 300,000 індійських рупій, себто $ 63,000, як допомогу для потерпілих під останньої великої повені.

● **У комуністичному Китаю** перебуває ще насильно придержуваний 101 американець. З них 32 знаходяться у полоні, 34 — місіонарі, 19 жінок, 6 дітей, 4 студенти, 3 фармери, 1 пілот, 1 моряк і 1 дентист.

● **Аноірін Беван,** лідер лівого крила англійських лейбуристів, програв, кандидуючи на заступника лідера опозиції в англійському парляменті. Лейбуристські посли вибрали 181 голосом проти 76 правого лейбуриста, Герберта Моррісона. Лідером англійської опозиції є Клемент Етлі, колишній прем'єр.

● **Американець** німецького походження Франк Рорбахер, що перебував у Німеччині під час вибуху другої світової війни, мусів служити в німецькій армії, а потім, взятий в совєтський полон, перебув в Совєтах і на Мадярщині 5 років на невільничих роботах.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобв'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОТРІБНА СУЦІЛЬНА АКЦІЯ

У попередньому числі цього щоденника опубліковано відкриття проф. В. Стецюка в одному американському шкільному підручнику географії. Підручник приготований фаховими педагогами й призначений офіціяльно для навчання дітей в католицьких школах, отже є також офіціяльним підручником для досить численних українських парафіяльних шкіл. В цьому підручнику стільки найбільш кривдячої для України і українців плутанини, що соромом і обуренням спалахне лице в кожного, хто визнається в східньо-европейських справах, зокрема в кожного українця. Що більше, можна припускати, що того підручника соромитимуться його автори й видавці, якщо тільки пізнають правду. Ось в тому то й справа, щоб вони ту правду пізнали, і власне в тому напрямку потрібна наша суцільна акція.

Підручник географії, про який мова, цілком певно не одинокий. Було б теж помилково робити з цього будь-які неґативні висновки щодо католицьких підручників чи католицьких шкіл взагалі. Страшна плутанина в справах України ще й досі охоплює численні ділянки американської діяльности, від політичної почунаючи, а на виховній кінчаючи. Занадто довго впливи ворогів України в Америці та у всьому світі не натрапляли на жадне протидіяння та сприймались за чисту правду. Українська протиакція, яка не розпоряджала ані відповідними фондами, ані відповідними людськими силами, була дуже обмежена, В результаті, ворожа пропаґандивна брехня просякла від верху до самого споду всі галузі американської свідомости й американської діяльности.

Свого часу вже були виявлені сильні впливи ворожої до України брехні в американських енциклопедіях. Вказувано на безліч конкретних проявів тих впливів в американській писаній історії, в літературі, науці. Тепер виявлено це саме в шкільному підручнику географії. Недавно було повідомлення про кампанію антиукраїнської брехні в американських бібліотеках, яку характеризує приклад з Конґресової Бібліотеки у Вашинґтоні, де навіть оригінальні написи „Україна" на книжках, чи в книжках, заступлено в картотеках словом „Рашія', „Літтл Рашія" або „Савт Рашія".

Все це доказує, що це була довга й плянова та суцільна акція, яка вчинила страшне спустошення в американському світі. Такого стану не пощастить змінити впродовж одного дня, чи року. Тут потрібна направду суцільна і плянова акція на довшу мету, яка охоплювала б всі ділянки американського життя.

Звичайно, такої суцільної акції, такого справжнього хрестоносного походу за правду про Україну не можна повести самими тільки маніфестаціями та зборами, хоч і вони потрібні. Щоб могти таку кампанію правди повести, нам треба викривати і спростувувати всі наслідки впливів ворожої брехні тією „важкою артилерією", якою можуть бути головно солідно опрацьовані твори. Піонерську працю в цій галузі вже виконав Український Народний Союз, видавши десять наукових книг англійською мовою про Україну, її історію, літературу та її змагання. Завершенням тієї піонерської праці буде вже майже приготована до друку англомовна Енциклопедія Українознавства. Але потрібно ще багато інших книг, і на це наш загал не повинен жаліти пожертв.

Крім книг, потрібно теж особистої, листовної та всілякої інтервенції на місцях і в поодиноких випадках. Як тільки спостережеться брехню, треба поробити гідні й авторитетні заходи на те, щоб її переконливо спростувати. Треба, щоб кожний з нас, щоб кожна з наших інституцій були на своєму місці і вели цей хрестоносний похід за українську правду в тих колах, де вони можуть мати найбільший успіх. Можна припускати, що наші католицькі Владики, які недавно проголосили такий високопатріотичний заклик до навчання українознавства в наших парафіяльних школах, поробдять належні заходи у відповідних інстанціях, щоб згадувані підручники географії не перекреслювали того українознавства і не зневажали почувань наших дітей і батьків. Такі самі заходи в своїй сфері впливів повинні вести й продовжувати та посилювати й православні Владики й наші Союзи, УКК, ЗУАДК та всі інші установи. Треба вести таку акцію послідовно, крок за кроком, вперто й наполегливо. Теперішня загальна ситуація такій акції тільки сприяє й вона напевно дасть благородні наслідки, корисні не тільки для України, але головно для Америки, для якої правда і воля є синонімами.

Знущання над полоненими

Московська диплематія і пропаґанда давно вже витворила фантастично фальшиву версію про китайських і корейських полонених в Кореї, про яких весь світ знає, що вони ні при яких умовах не бажають повертатися під комуністичні режими. За московською версією якраз навпаки: американські аґресори силою затримують у себе полонених, які хочуть повертатись додому.

Для Москви ця справа дуже вразлива. Кремль чудово розуміє настрої опанованого ним населення. Це населення роками чекає сприятливої нагоди, щоб вирватися з комуністичного пекла. Остання війна дала була цю нагоду. Не лише окремі бійці та військові загони, а цілі армії кидали зброю і піддавалися в німецький полон. Совєтська армія була розкладена цим масовим переходом бійців на німецький бік. Лише брутальне поводження німців з полоненими і жорстокі кари в совєтській армії, а не російський патріотизм, як це твердять білі й червоні росіяни, припинили масовий перехід на німецьку сторону. Лише, коли німецька армія перейшла від наступу до відступу, припинилася масова здача в полон, бо совєтські бійці вже просто не мали практичної можливости потрапити до німців.

Цієї лекції ніколи не забувають і не забудуть в Москві. Сьогодні ми бачимо, з яким фанатизмом, вдаючись до різних хитрощів, російсько-китайсько-корейські терористи намагалися видобути з рук військ ОН і Невтральної Комісії тих полонених, які заявили, що вони — вороги комунізму і не бажають повертатись під комуністичні режими. Москва хоче видобути цих полонених, щоб цим фактом показати населенню комуністичного світу, що в майбутньому конфлікті з капіталістичним світом йому нема чого розраховувати на втечу, бо Москва однаково видобуде їх з полону й покарає. За трагедією, що розігралася з полоненими в Кореї, з напруженням слідкує населення комуно - російської імперії. І від наслідків цієї трагедії залежатиме, хто виграє у боротьбі: деспотична Москва чи вільний світ.

У якій мірі для Москви справа полонених є вразливою і трагічною, вказує та злива брехні і наклепів, яку вона з неймовірною настирливістю ширить по всьому світі. В Москві свідомо вживають брехню, як засіб боротьби. В журналі „Советское государство и право" (ч. 12 1952 р.) в статті Е. Петрова „Американські імперіялісти — злісні порушники режиму військового полону" в сконцентрованому вигляді подано всю систему наклепів, яку витворила фантазія московських пропаґандистів. На відміну від безлічі пропаґандивних статтей, писання Петрова спирається на міжнародне право, на Гаазьку і Женевську конвенції про воєннополонених. Свою пропаґанду цей Петров незґрабно намагається увібрати в міжнародні закони і людську етику, з якою комуністична диктатура не має нічого спільного.

Як твердить цей московський журнал „американські імперіялісти" ведуть війну проти „корейського народу" з метою його масового винищення. Автор пише: „Американські інтервенти, вдираючись в корейські міста та села, починають там жорстокі розправи над мирним населенням. Вони зганяють населення і розстрілюють його. Американські інквізитори ... побудували спеціяльні крематорії, в яких спалюють жертви свого терору. Окупована територія Кореї вкрита мережею американських таборів смерти, в яких провадиться масове винищування корейського населення. Перед знищенням жертв американського терору на них досліджуються різні бактеріологічні та хемічні речовини".

Намалювавши такий жахливий образ, Петров вимагає повного обміну полоненими, обвинувачуючи американців у тому, що вони „під виглядом добровільної репатріяції хочуть силою затримати у себе китайських і корейських полонених". Становище цих людей Петров малює такими фарбами: „Американські кати знищують в таборах тисячі корейських і китайських воєннополонених. Вони вживають їх для різних бактеріологічних експериментів ... Їх обливають бензиною і підпалюють ... у них виривають нігті, їх тіла припікають розпеченим залізом. Биттям до втрати притомности американці примушують їх підписувати кров'ю заяви про відмову від репатріяції. Вони запровадили таврування воєннополонених різними антикомуністичними гаслами й залякували їх тим, що, коли вони повернуться в такому вигляді у Північну Корею, їх там розстріляють ..."

Те, що Москва приписує іншим, вона робить сама з полоненими, які потрапляють в її руки. Обвинуваченням інших вона хоче замаскувати свої власні злочини проти гуманности. Але життьова правда сильніша від наймайстернішої пропаґанди. Раніше чи пізніше ця правда проб'ється до тих, кого Москва так уперто намагається отруїти своїми фантастичними вигадками.

(Л Л)

Ярослав Курдидик

Двобій за мостовий причілок в Азії

Вистачить уважно приглянутися мапі, щоб ствердити, що ґеополітичне положення Індокитаю так само важливе в імперіялістичних розрахунках большевиків, як і положення Кореї. Большевики хотіли б за всяку ціну включити цілу Корею між своїх сателітів і не бачити її такою, як вона є, що ніби лезо гострого ножа націлюється в далекосхідню московську могутність. Подібне діло мається і з Індокитаєм, з тим розрахунком ,щоб його підкріпити під свої впливи та через пряму сполуку маґістралею Москва-Сінґапур дібратися пізніше з того боку до Індії, Індонезії та Австралії.

Якщо війна в Індокитаї, яка триває вже 8 років, ще досі не закінчилася, то це тільки тому, що комуністичні війська В'єтміну майть постійну підтримку від їхніх покровителів з Кремля.

Це підтверджують французькі десантні військові частини, які в останніх операціях в околиці Ганой знищили великі магазини з боєприпасами й модерною автоматичною зброєю навіть і важчих калібрів большевицького походження. Точніші доходження виявили, що всі ці боєприпаси привезено із Совєтського Союзу маґістралею через Шанхай - Нанінґ просто з Москви, Томска і Чіти.

За порадою і вказівками свого головного вчителя з Кремля, червоний Китай намагається просунутися через Індокитай до Тайлянду, Бурми і Маляїв. Усі ці три країни являються головними продуцентами рижу і як довго вони стоятимуть поза економічною контролею червоних, головним їхнім відборцем буде Японія, яка за допомогою Америки, приходить поступово до сили і своїм явним протикомуністичним наставленням та мілітарним ростом стає впоперек плянам Москви і Пейпінґу. Тут враховується також і ту дуже важну обставину, щоб зупинити Японію в її нормальному розрості й узалежнити економічно від достави рижу, який є головним харчовим продуктом тієї країни.

Сьогодні можна зустрінути в американській пресі дуже багато докорів, роблених попередньому урядові Трумана-Ачесона, головно за те, що від вибуху війни в Кореї він тримав бездільно війська Чіянґ Кай-ші на Формозі, замість дати їм вільну руку в амфібійних рейдах до китайського материка, або підсиленням летунської фльоти дати йому змогу нищити постійними налетами головну залізничу маґістралю на відтинкові Нанінґ-Ганой та тримати її під постійною загрозою. Плян Кремля у загальному є такий, щоб комуністичні війська В'єтміму пробилися в першу чергу через королівство Ляос у напрямі кордонів Тайлянду й Бурми. У зв'язку з тим Пейпінґ останніми часами розпочав посилену пропаґанду проти цих двох країн, обвинувачуючи їх в тому, що вони, мовляв, є нічим іншим, як тільки законспірованими воєнними базами ЗДА і тимто загрожують безпеці Китаю. Коли б комуністам вдалося опанувати це невелике королівство, то воно дало б змогу скоротити дорогу з Сінґапуру-Нанінґ-Чіта-Москва через Банґкок на майже одну третину, через яку плили б такі необхідні сировини, як ґума і цина, а далі риж, цукор та інші багатства з південо - східньої Азії.

Війна в Індокитаї розгорілася повнотою й так прибирала на силі, що операції, які переводять спільними силами французи й льояльні війська цього півострова, є найбільші розмірами за цілих вісім років війни у цій країні.

Яку вагу й ролю приділяє Індокитаєві Америка, може, для приміру, послужити недавна заява секретаря Доллеса, в якій він м. ін. заявив, що на випадок, коли б червоний Китай зважився післати до Індокитаю своїх „добровільців", так, як це було в Кореї, тоді наслідки для самого Китаю можуть бути „фатальні", а розвій дальших подій у тій частині світу може навіть переміннтися у вогнище третьої світової війни.

За словами Доллеса пішли й діла. Оце крім дотеперішньої вже допомоги Індо-Китаєві, признано чергову позичку у висоті 385 мільйонів долярів. Поміч ця піде до Індо-Китаю головним чином у формі зброї, танків, літаків, боєприпасів і харчів. Це дозволить на сформування й вивінування понад 100 нових батальйонів з автохтонного населення, а французам дасть змогу на вивінування чергових десантних частин, які , із стратеґічної точки зору, виявилися у тих теренах найбільше доцільними.

З наведених прикладів видно, що обидвом партнерам однаково важною є положення і роля Індо-Китаю і тепер там розпочався вже одвертий бій за цей другий після Кореї преважливий причілок Азії. Вдержання цієї позиції рівнозначне з припиненням большевицької експанзії на дальший підбій Азії, і його не пропуститься тепер так легковажно, як це було недавно з самим Китаєм.

„ДЖАҐАНІЗМ"

(Допис з Лондону)

Події в Британській Ґвіяні викликали широкий відгук у пресі і в політичних колах Британії. Приїзд звільненого прем'єра цієї колонії, д-ра Джаґана, в Лондон дав нагоду побачити на практиці роботу і поведінку комуністів. Що ж сталося в Ґвіяні?

Вибори до парляменту цієї країни дали більшість ,Народній Поступовій Партії", як зветься комуністична партія Ґвіяни, під проводом д-ра Джаґана, родом індуса. Зараз по вибарах побачили критично думаючі громадяни Ґвіяни, що ,Народна Поступова Партія", взявши владу в свої руки, прямує до створення явної диктатури з тим, щоб створити партійну поліцію і організувати весь державний апарат на большевицький лад. „Народна Поступова Партія" найбільше в своїй пропаґанді виступала проти імперіялізму та колоніялізму, бо такі кличі дуже популярні всюди в залежних країнах.

Політика нового уряду зустрілася з спротивом досвідчених людей, що мали нагоду бачити в повоєнні роки, як діяли ,народні партії" в різних „народно-демократичних" країнах Центральної і Східньої Европи. Москва при кінці війни „ґарантувала" демократичний устрій у Польщі, в Чехословаччині, Румунії, Угорщині і т. д. Але незабаром ці країни були передані під диктатуру комуністів. Совєтизація проходить легко там, де їй допомагає совєтська військова сила. Де тої сили близько немає, комуністична диктатура не може встоятись. Коли при кінці війни комуністи спробували були зробити повстання в Греції, то були розбиті. Прем'єр Черчил, щоб не прогнівити тодішнього союзника Сталіна, назвав тих комуністичних повстанців „троцькістами", і Сталін мусів проковтнути цю політичну піґулку.

Коли прийшли вістки про непорядки в Британській Ґвіяні, яка має демократичну конституцію і провела вибори до парляменту, то в Лондоні події в цій країні оцінювали різно. Коли міністер колоній вирішив був скасувати конституцію Ґвіяни, вибраний парлямент і ним призначений уряд „Народної Поступової Партії", то частина преси поставилася до цього рішення критично. Адже ж конституція була вироблена і затверджена за попереднього уряду — Партії Праці, і виглядало б, нібито цю конституцію вироблену з доручення соціялістичного уряду, скасувала консервативна влада. Зокрема комуністи в Англії зняли великий галас навколо подій у Ґвіяні.

Однак уряд не виніс свого рішення необдумано і безпідставно. Про це свідчать документи і різні матеріяли, опубліковані в „Білій Книзі" про політичні відносини в Ґвілні, про „Народну Поступову Партію", її минуле, зв'язки, ідеологію, тактику. Ці документи свідчать, що уряд і „Народна Поступова Партія" — це знаряддя в московській довгій руці, яка діє з більшою чи меншою силою в цілому світі. Чи не добра перспектива — мати комуністичну республіку в Америці, недалеко Панамського каналу, серед інших державок, де повстання легко вдасться і можуть дати владу комуністичним провідникам над темною, примітивною масою? Ленін хотів підважити західньо - европейські держави в Азії, в їх колоніях. Тепер Москва діє і в Африці й в Америці.

Д-р Джаґан, прибувши в Лондон, дав інформації репортерам 22 жовтня. Він заперечив обвинувачення членів його партії в підпалах і насильствах. Він твердив, що діяв як голова конституційного уряду. Себе назвав „марксистом" і зазначив, що „Народна Поступова Партія" не є протикомуністичною. Однак запевняв, що його партія не є комуністична.

Теоретичне питання, що таке „марксизм", лишимо на боці. Але коли провідник котроїсь партії заявляє, що його партія не є проти большевизму, то цим самим він признається до цієї системи. В цьому була помилка ґвіянського експрем'єра. А проте він зробив недобре враження і на фракцію Партії Праці в парляменті, що запросила його дати інформації про відносини в Ґвіяні. Коли дійшло до дебат у парляменті, і коли міністер колоній Літлтон давав вичерпні інформації про події в Ґвіяні, то між публікою був присутній також д-р Джаґан. Він, слухаючи промову п. Літлтона, не раз голосно сміявся, показуючи цим погорду до тверджень британського уряду.

Коли почалася дискусія, то взяв слово бувший міністер колоній в соціялістичнім уряді Дж. Ґріффітс. Він виявив своє невдоволення безвідповідальним сміхом д-ра Джаґана і прилучився до тверджень „Білої „Книги", яка подала факти про зв'язок „Народної Поступової Партії" з комуністами. Ґріффітс ствердив, що діяльність д-ра Джаґана в Ґвіяні була акцією і політикою, що „привели в інших країнах до встановлення комуністичної тоталітарної влади". Супроти такої загрози, — казав п. Ґріффітс, — він, коли був би міністром колоній, покликав би військо. Правда, п. Ґріффітс є тої думки, що не слід було касувати конституцію, а творити уряд, призначений з Лондону.

Приклад п. Джаґана може повторитися і в інших країнах: тоталітарна партія приходить до влади демократичними методами, через загальні вибори, але потім, взявши владу в свої руки, касує всі свободи і права громадян і панує терором. Так зробив Гітлер у Німеччині, так робили комуністи в країнах — сателітах.

Філософ Бертранд Рассель заявив у пресі, що суть не в тому, яким способом приходить партія до влади (загальне чи обмежене виборче право), а як ту владу виконує. Демократія не може дозволити ворогам народоправства руйнувати вільний устрій засобами, які демократичний лад дає.

П. А.

„ЗАМІСТЬ ДОПОМОГИ — ПУСТІ ОБІЦЯНКИ"

В. Карналь і П. Онищенко — працівники редакції газети „Соціялістичне село" з місцевости Кишеньки на Полтавщині, — нарікають, які труднощі вони мають при редаґуванні цієї газети. Передруковуємо ці їхні жалі з „Радянської України" (з 26 вересня ц. р.):

„Кишеньківський район — один з глибинних районів Полтавської области. До найближчої залізничної станції Кобеляки від районного центра 48 кілометрів. Мабуть, через це керівники відділу поліграфії Полтавського обласного управління культури протягом кількох років не спроможуться побувати в кишеньківській районній друкарні. А побувати їм слід було б давно.

В друкарні два роки тому вийшов з ладу різальний верстат. Папір для газети і різні блянки доводиться різати вручну, простим ножем, що спричиняє великий брак при малопродуктивній затраті робочого часу. Друкарська плоска машина випуску 1908 року потребує капітального ремонту з заміною багатьох частин.

Настала вже пора подумати й про механізацію друкування газети. Як не прикро, але друкарську машину ще доводиться приводити в дію ручним способом .

Немає в редакції і фотоапарата. Через це газета рідко вміщує кліше з місцетого життя.

Вже нераз редакція районної газети зверталась до відділу поліграфії з просьбою командирувати спеціяліста для подання технічної допомоги працівникам друкарні. Але завідуючий відділом тов. Сердюк тільки обіцяє прислати механіка і виділити фотоапарат для потреб редакції. Далі цього справа не йде".

А большевики кричать на ввесь світ, який то у них „поступ", хоч і досі друкують часопис „ручним способом" на машині з 1908 року!

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

Степан Женецький

ЗА ЧУЖІ ІНТЕРЕСИ

(Спомин з польсько-німецької війни)

(4)

Воякам наказали бути готовими до стрілу, а самі поховались за дерева і дім та ввесь час дивились у свої далековиди. В такому нервовому напруженні перебув відділ кілька годин. Чекання на ворога денервувало і вояки почували себе ніяково. Я, як і всі українці, які хоч не хотіли силою були заґнані до польської армії, щоб боротися за зненавиджену Польщу, роздумував, якби то втекти від відділу й чкурнути з фронту тепер, чи зачекати, аж надійдуть німці, і дременути тоді, під час замішання.

В міжчасі відбулася сцена, якої дієвими особами були офіцери відділу. Цю сцену подаю на те, щоб показати, що польські офіцери показалися у тій війні не такі відважні, як про них звикли говорити поляки, а деколи й українці. При тому зазначую, що тут говорю тільки про цих трьох офіцерів, прізвища яких, на жаль, не подаю, бо їх не знаю. Найвищий ранґою офіцер майор підійшов до капітана і сказав:

— Пане капітане, передаю вам командування над відділом, а я сам їду до міста по інструкції від вищого командування ... за хвилину вернувся ... Сів на коня і поїхав, хоч того йому зовсім не треба було робити, бо наш відділ мав телефон. Він втік в такий спосіб. Минуло кілька хвилин, ще, мабуть, майор не вспів доїхати до міста, як почав дуже нетерпеливитися п. капітан. Він нервово перебігав з-під дерева під дерево, та став ще частіше дивитися в далековид, тільки тепер не до лісу, а в сторону міста, куди поїхав майор. Не діждавшися його скорого повороту з „інструкціями" від команди полку, він звернувся до поручника в чинній службі.

— Пане поручнику, ви обіймаєте командування над відділом, а я поїду до міста шукати зв'язку з паном майором. Сів на коня і поїхав.

Так самісінько зробив пан поручник. Покрутившися якийсь час сюди-туди, він передав командування відділом поручникові - резервістові, а сам поїхав до міста шукати „зв'язку" з паном капітаном... Вивтікали, мов щурі з корабля, залишаючи відділ під командуванням резервового старшини.

Цей поручник-резервіст поступив інакше, ніж його попередники. Він не обдурив вояків, що йде шукати „зв'язку" з своїми наставниками, і не втік до міста, хоч міг також так зробити. Він скликав всіх вояків кругом себе, і сказав:

— Хлопці, нас тут залишили на певну смерть. Наш малий відділ нічого не зможе зробити проти ворога. Хіба що вмерти, або попасти до полону. Я не хочу брати вашого молодого життя на своє сумління, і теж не хочу втікати від вас, як це зробили ці три офіцери, залишаючи відділ на загибіль, — і він кивнув головою в сторону міста, куди повтікали офіцери.

— Тому я даю вам повну волю: рятуйте своє життя, ідіть, хто куди хоче.

Вояки готовились розбігатися. Викидали зброю, скидали з себе військові паси, і почали радитися, куди йти ... Я теж вже був намірився скочити до лісу, думаючи собі: війна вже для мене скінчена.

Та не вспіли ми ще розбігтися, як ровером з міста над'їхав військовий післанець з приказом від команди полку, щоб наш відділ вернувся до міста. Поручник скликав вояків, казав знову одяґнутися, позбирати зброю, знести скоростріли зі стриху, і ми пішли до міста. Маршуючи через підмінований міст до Нового Санча, я думав: війна для мене ще не скінчена... Прийдеться таки мабуть воювати за чужі інтереси.

Вернувшись до міста, наш відділ розділено: одна дружина з скорострілом і з 12-ма людьми обслуги зайняла становище в замку, що стоїть над рікою, при мості, через яку дорога веде в гори. Друга дружина, до якої і я був приділений, з другим скорострілом, зайняла позицію зараз на березі, між замком і костелом. Там були готові викопані глибокі рови, що пробігали від будинків аж до самої річки, і саме в цих ровах ми зайняли становище. Зі стратеґічного боку, ця позиція була дуже добра: положена на верхньому березі Дунайця, на якому лежить місто Новий Санч, вона контролювала нижній берег, і взагалі, доступ до ріки. Наш скоростріл з берега, а другий із замку, мали завдання боронити німцям доступу до ріки і переправу через міст, якщо б не вдалося висадити його в повітря. На цій позиції зустріла наша дружина нарешті німців.

Вернувшись з роздоріжжя, наш відділ, голодний і спраґнений, бо ні кави, ні обіду не діставали ми з полкових кухонь вже від двох днів, почав гарячково готовитися до оборони міста. Як пізніше показалося — ці наші дві дружини, — це було все, що залишилося боронити місто, бо решта полку, а з ними й кухні, втекла, поки наблизилися німці.

На цій позиції, поправляючи свої становища, пересиділи ми спокійно до обіду. Аж коло другої години пополудні наш обсерватор, що примістився на вежі костела, повідомив:

— Німці йдуть!

І дійсно, від полудня, зі сторони гір, поволі посувалася військова колона. Навіть голим оком можна було бачити, як дорогою їхали моторизовані частини. Вони були далеко від нас, але днина була погідна і їх можна було бачити. В лісі ця колона зникла з очей.

Тут ще хочу додати, що вернувшись з тої висуненої позиції, ми не стрінули тих трьох офіцерів, що втекли були до міста. Вони не вернулися до нашої частини і пізніше. І взагалі, цілий час бою за Новий Санч, з відділом був тільки резервовий поручник. Більше офіцерів я не бачив. Це погано відбилося на моралі вояків, які дуже часто питали один одного:

— А де ж офіцери?

— Повтікали до тилу, шукати „лончносьці" (зв'язку).

Тимчасом за якийсь час почав доноситися щораз виразніше торохкіт панцерних гусениць. З лісу показалася перша німецька танкетка. Вона виминула боком дерева на дорозі, що ми були їх звалили, і поволі посувалася до міста. Слідом за нею, виминаючи звалені дерева, поїхала друга, третя, десята, і ціла колона танкеток. В тому самому часі над лісом, де ми раніше побачили перші відділи німців, вився гірською серпентиною довгий вуж автомашин. Це посувалася головна німецька сила.

Танкетки, одна за одною поволі наближалися до міста. Ось одна підходить на 200 метрів до моста і зупиняється. Інші під'їздять на ту саму віддаль і з'їздять направо, або наліво від дороги, і також зупиняються, творячи таким чином танковий фронт на нижньому березі ріки, звернений проти нас. Все це ми бачимо виразно, мов на долоні, з верхнього берега ріки. Ми бачимо кожний рух ворога, від якого ми були відділені тільки рікою, що в тому місці була завширшки 250-300 метрів. Німецькі вояки почали, один за одним вискакувати з танкеток і займати позиції. Тут я вперше побачив сині однострої німців, незвичні для нашого ока, що бачило мундури кольору кгакі.

Так лежали ми з годину, обсервуючи рух німців. А ворог підсував під місто щораз більше своїх сил. Незабаром німецькі вояки почали відтягати з дороги звалені нами дерева. Видко, не натрапивши на ніякий спротив з міста, вони почували себе цілком певно і взялися до прочищування шляху для своєї автоколони, яка сунула за першими пробоєвими відділами. Так постояли ми з годину. Правда, німці не могли нас чіпати, бо нас не бачили, а ми сиділи в своїх позиціях, і теж не стріляли.

Степан Куропась

ШІКАҐОВСЬКА ХРОНІКА

Новий дім „Тризуба" (Трай-

дент Сейвінґс і Ловн) на розі Вінчестер і 51-шої вулиць вже під дахом. Нова будова буде містити відому українсько - американську фінансову інституцію, що була заснована в 1913 році під іменем „Запорожжя" будівельно-позичкова спілка. Треба ствердити, що спілка, одинока того роду фінансова інституція українців на Савт Сайді, вийшла переможно з обох восн і депресії та не пішла слідами північного „Дніпра" і „України", по яких і слід пропав. За сорок років існування спілка, якою проводили савтсайдські союзовці, переживала багато криз, але все крутилася навколо суми ¼ мільйона долярів. Нові фінансові вимоги, закони, модерне діловодство, частинно й ім'я й виключне опертя на українських шеровцях, здержували зріст спілки. Фінансові книги знали лише дві рубрики Прихід і Розхід. Не було т. зв. промошен департ-

Петро Пуцило

мент, не було контролі, яка вказала б причину, чому спілка не росте. З приходом молодших людей до спілки, положення мало змінилося, хоч секретар п. Петро Пушило, б. організатор і фін. секр. 398-го відділу УНСоюзу, шукав виходу. Щойно за останніх 5 літ відносини значно поправилися, бо спілка зросла з ¼ на 1¼ мільйона долярів. Причиною зросту спілки є частинно нова імігpація, а головно кампанія за новими членами в своїй околиці тощо. В 1950 році спілка дістала федеральну асекурацію до 10 тисяч для кожного вкладчика. Вимоги федерального уряду були: як спілка дійде до одного мільйона, мас постаратися про краще приміщення і мас виказувати сталий зріст, якщо хоче мати федеральне обезпечення. Це було доброю іньскцією, бо спілка зробила одно і друге. Екзекутивний директор, Петро Пуцило, є рівнож касиром, а його заступником є панна Генсьорська, яка мас економічно-фінансове образовання, членка УНСоюзу! (делеґатка на минулу конвенцію УНС). Зріст „Тризуба" є так скорий, що з кінцем цього року спілка виплатить знову 3% і зложить 50% чистого зиску до резерви. Новий будинок, який бачимо на світлині, є модерний „стрім-лайн" дім, з цегли і кам'яного обведення, мас стіп 115 довжини і 30 ширини, і буде готовий на 1-го грудня. Книги „Тризуба" виказують, що українці на 1¼ мільйонів майна спілки мають там всього 100 тисяч вкладів а 2% позичок. Треба й тут інскції!

Похорон д-ра Ю. Вассияна у вівторок дня 7 жовтня мали громадський характер. Пів сотні людей і 13 авт відпровадили на вічний спочинок людину, що від 1-го Конґресу Українських Націоналістів у Відні 1929 року, через процес „конґресівців", через тюрми польські і Третього Райху, відіграла велику ролю в оформленні нової української людини і її світогляду. Тюрми зламали його здоров'я, але духа вони не зламали. Д-р Вассиян видержав до кінця життя, вірний згаданому 1-му Конґресові. Не шукав коньюнктур ні легкого виходу, бо знав, що боротьба не знас компромісів. Над могилою востаннє попращали його: Олесь Бабій від УГА, інж. Антін Артимович від УСС, д-р Тома Лапичак від ПУН, інж. Ю. Артюшенко від ОУН, інж. Ю. Дачишин від бувшої УВО, д-р А. Гасцький від 2-го відділу, а М. Лиґай від 52-го відділу ОДВУ, мгр. Я. Рак попрощав його довшою промовою як великого громадянина й вчителя. Іменем Централі ОДВУ і УНСоюзу працав покійного автор хроніки. Похоронні відправи мав ігумен о. д-р Ґавліч, а хор „Сурма", що явився в комлеті, відспівав панахиду. Від погребового заведення до церкви, а відтак на цвинтарі почесна сторожа з 12 людей і 6 союзовців з 221-го відділу УНСоюзу гарно доповнювали останній марш визначного громадянина і похоронили його над берегом ріки Дісплейс.

Концерт капелі бандуристів відбувся у нас в неділю 4-го жовтня в Сивік Опера. Дописала публіка, коли зважити, що 5-тисячна заля була майже повна, дописали й наші американські приятелі, бо на концерті були конґресмени стейту і держави. Хвилювалась українська громада перед концертом, чи прийдуть люди, чи буде успіх, чи змінилася капеля від часу консолідації дириґентів Китастого і Божика? І хоч 25-членна капеля із 17 бандурами, яка виступила у нас, представляла собою малу групу, то проте вона добре зіграла і добре сповнила свою ролю в ширенні правди про Україну.

Відкриття української друкарні відбулося в суботу, дня 3 жовтня. Офіціяльного акту відкриття довершили проф. А. Грановський з Міннеаполіс і п. Степан Коцюба, голова видавничої спілки з того ж міста. По промовах і по заслуханню історії друкарні, відбувся в „Бесіді" бенкет і з ним невідлучно зв'язані промови та привіти. Присутні зложили 800 дол. на допомогу новозаснованій друкарні. Найбільшим жертводавцем був д-р Данилюк з Міннеаполіс. Він напочатку бенкету заявив, що дасть 10 долярів більше, як хтонебудь інший. Степан Коцюба зложив 100 дол., а д-р Данилюк 110 дол. На бенкеті і відкритті були наші поети Олесь Бабій і Теодор Курпіта, які від себе привітали нову установу, як радісний об'яв, д-р Лапичак, що найбільше причинився для оформлення друкарні.

Найбільші сади в стейті Іллинойс є такі внутрі самого міста Шікаґо. Міський департамент залісення міста сповіщає, що коли б зібрати всі ті вишні, груші, яблуні й інші овочеві дерева, що ростуть собі на „бек-ярді", то повстав би з них 267-акровий сад, найбільший в стейті.

Союзовий Баль відділів У. Н. Союзу не був й того року успішним. Краще виходять місцеві балі поодиноких союзових відділів, бо відділи мають членів й адресар, а окружний комітет відділів є лише (ідейним) об'єднанням, зданим на ласку чи примхи відділів, без фізичних членів. Так отже кожний відділ дбає про себе й не журиться тим, що „округ" робить! А шкода велика, бо якби в суботу, дня 10 жовтня Союзовий Дім був заповнений союзовцями, був би більший фінансовий успіх і можна би ті гроші вжити на висилку кількох дітей на літо до Союзівки.

З нагоди похоронів і т. п., зустрічаю багато людей, які вже пішли в забуття! Звичайно, є розмова: що з Вами, ніде Вас невидно! Дістаю все майже ту саму відповідь: Шкода всього, кажуть, ми вже були на вершку слави і в Америці і в краю, а тепер наші наслідники зачинають наново! Нічого з того не буде, тай нема чого нам на старі літа нерви свої псувати, бо, відомо, старість — не радість...!

Скільки правди в тих словах, тих щирих людей, що пів сотні літ в Америці прожили і мають тепер менше віри в будучність ніж її мали, як приїхали до Америки? А проте, віру треба мати і впертість.

Молочарська Вистава, що відбулася у нас минулого тижня, зібрала 2,000 штук молочних корів і расових бугаїв, вартости 4 мільйони долярів. Були нагороди в сумі 47 тисяч долярів, а славу доброї корови здобула красуня породи Айршайз, що дає 70 фунтів молока денно.

З нових винаходів молочарської техніки був т. зв. молочарський покій (парлор), в якому можна було примістити і видоїти нараз 3 корови, молоко яких пливе скляними рурками до рефриджерейтора. Одна фірма виставила консервоване молоко, яке остається свіжим цілий рік.

Листопадове Свято відбудеться у нас цього року в неділю, дня 1 листопада, як й що року в Шопен Школі. Тому, що участь в національних українських імпрезах останніми роками підупала, філія УККА в Шикаґо повела оживлену кампанію на радіо й летючками з нагоди 35-ліття Листопадового Зриву для масової участи в ньому.

Ціна старих домів в нашому місті і околиці значно впала. Причиною є закон попиту і здачі. Народ хоче позбутися з різних причин старих домів, а купити нові. Тому нові доми, що їх будується, йдуть дальше вгору. Не знати, який рахунок мають люди, що платять 40—50 тисяч дол. за однофамілійні доми, але фактом є, що тепер можна добре купити старий, а добре продати новий дім. Самі лише „сейвінґс" спілки дали морґеджів на суму пів більйона долярів.

ком і доброю підвалиною під наші політичні установи і політичну працю. Скільки то заходів і труду треба УККА на те, щоби річно зібрати 100 тисяч долярів Народного фонду. А якби були в нас бизнесмени, такі, що їм гроші „самі" приходять, як легко можна би зібрати без галасу гроші. Приклади: один серб дав 50 тисяч на сербську оселю, один чех 200 тисяч на політичну акцію. У нас таких нема й не буде, коли не буде в нас пляну випрацьованого в національному маштабі (на цілу Америку(щодо того, як з'єднати наших бизнесменів, як злучити їх ресурси, які ділянки бизнесу заатакувати і т. п. Тому добре зроблено, що скликано такі наради до Филаделфії і добре було би, щоби і з Шікаґа поїхали там наші купці.

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Прикладний похорон заслуженого Союзовця.

204-тий Відділ Українського Народного Союзу відправив в далеку дорогу свого заслуженого урядника, сл. п. Семена Назара. Коли почалась правити Заупокійна Служба Боча, церква св. Юра була виповнена по береги й великі маси народу мусіли на вулиці перед церквою очікувати закінчення церковних відправ. Опісля збирається похід на цвинтар. Поліція вдержує порядок. Насамперед виступають прапори, за ними домовина, за домовиною старенька матуся, що оплакує свого сина, а з нею вдова й сироти, що відправляють свого мужа й батька у вічну дорогу. За родиною — представники товариств, організацій та юнії. Усіх 56 автомобілів. Це відпроваджають в останню дорогу Покійного ті, з якими він співпрацював і дружив впродовж свого трудолюбивого життя. Долішній Ню Йорк і похоронне заведення Петра Яреми вже від давна не бачили такого похорону. Понад 22,000 осіб склали останні відвідини Покійному в його домовині впродовж трьох днів.

Священик закінчив похоронні відправи над могилою, пролунали прощальні слова представника 204-го Відділу УНСоюзу П. Марка, а народ все ще, з похиленими головами, сумує над могилою свого заслуженого й надійного співгромадянина, що так заранл відійшов у вічність.

Після похорону відбулися в одній із заль поминки, під час яких згадувано Покійного та його трудолюбиве життя. Старенький голова Юнії будівельників, п. Морріс, твердив, що Юнія, в якій сл. п. Назар був урядником, віднесла невіджалувану втрату, а секретар Юнії, п. Гесс, згадував, як Покійний полагоджував складні робітничі проблеми, рідше користуючись юнійними параґрафами, натомість завжди й для кожного маючи невідступну доброзичливу усмішку та тепле повне зрозуміння слово. Делеґат іншої Юнії, Дроздовський, твердив, що коли б робітничі організації мали більше таких урядників, як ним був сл. п. Назар, то юнії не були б тереном ракетірства, але служили виключно інтересам робітництва та країни. Промовляли ще П. Марко, Н. Близнак, С. Дідухта, син Покійного М. Назар та інші. На закінчення забрав слово автор цих рядків та закликав, щоб замість цвітів на могилу Покійного, зложити пожертви на народні цілі. Колекту перевели О. Мороз, Н. Сосницький та С. Трипалюк. Пожертви зложили: Юнія Цемент енд Конкрів Воркерс, відділ 6, $50; Відділ 18А тієї ж юнії — $10, вдова Марія Назар — $10; по $5: Гасій, Марко, Сидляр, Сордак, Сордак, Подляцький, Баран, Бурський, МекКу; по $2: Кравс, Киварик, Коханевич, Гарачай; по $1: Паликій, Горбачевський, Лакиста, Ґрінко, Гірний, Микитишин, Воробець, Ґураль, Марко, Куш, Івахів, Лаба, Лантвіт, Трипалюк, Дідух, Сосницька, Куций, Сосницький, Фаліоен, Котрі, Сиеню, Мороз, Сванко, Гнатів, Попай, Степайчук, Зараско, Данько, Назар, Назар, Бобецький, Сешинський, Тростовський, Джідинська, Скульська, Мазурчак. Решту дрібними. Разом — $156.50. Їх призначено на такі цілі: До Народного Фонду УКК — $90; а на інші цілі $66.00.

В. Гасій.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Трієсті

АРХІЄПИСКОП БУЧКО МІЖ УКРАЇНЦЯМИ В ТРІЄСТІ

Від 4 до 12 вересня відбувалися духові реколекції для українців у Трієсті. Проповіді виголошував о. Гринчишин з Канади, а на закінчення їх прибув до українських скитальців архиєпископ Іван Бучко.

Під спів „Буде ім'я Господне благословено..." ввійшов Владика до церкви, де, лежачи хрестом, відмовив молитву, а відтак убрався до Архиєрейської Богослужби, до якої асистували: о. Матичак, о. Тилявський, о. Гринчишин і о. Кодона, а о. д-р Хома дияконував. О. д-р Марусин взяв на себе обов'язки провідника церемонії. Присутнім на Службі Божій був місцевий єпископ латинського обряду і багато священиків, які може перший раз мали змогу бачити красу нашого обряду. Наші вірні майже всі приступили до св. Причастя. В церкві бачилось також чужинців і представників католицької преси.

В Австралії

УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ У КНИГОЗБІРНІ В МЕЛЬБОРНІ

На клопотання одумівця Віктора Ткача, дирекція Головної Книгозбірні у Мельборні погодилась почати комплектувати український відділ з видатніших творів нашої літератури українською та англійською мовами.

Дирекція висловила бажання найперше придбати визначніші твори з української клясики та з історії України.

Кілька таких творів уже потрапили на полиці згаданої книгозбірні.

Головніші з них — це „Історія України" проф. К. Маннінґа англійською мовою, „Вибрані твори" Івана Франка англійською мовою за редакцією проф. К. Маннінґа, „У неділю рано зілля копала" О. Кобилянської українською мовою, книга Стюарда про винницькі могили англійською мовою та ще кілька творів українською мовою.

Наскільки нам відомо, після Аделаїди це вже друга книгозбірня в Австралії дозволила відкрити український відділ.

КОМЕДІЯ З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ ЕМІҐРАНТІВ В АВСТРАЛІЇ

Гурток Прихильників Сцени в Сіднеї виставив комедію з життя українських еміґрантів в Австралії Ярослава Масляка під заг. „Моя донька Шкаралупка". Мистецький керівник цього гуртка — Степан Хвиля. Ця вистава мала успіх і її виставляють другий раз.

В Німеччині

СВЯТКУВАННЯ 700-РІЧЧЯ КОРОНАЦІЇ ДАНИЛА

12 українських товариств та установ у Німеччині закликають українське громадянство святково відзначити 700-річчя коронації галицько-волинського володаря Данила. У відозві находимо такі слова:

„Врочистими Богослужбами в наших храмах подякуймо Всевишньому за такого великого володаря всієї України, як король Данило.

Святковими академіями та сходинами вшануймо великі чини короля Данила та зазначім наше глибоке зрозуміння до них.

Подбаймо про появу друкованих публікацій про короля Данила Романовича і його добу, що мали б бути документами релігійного духа, високої моралі та державнотворчої сили України в минулому і її невпинних змагань утвердити свою державність і в майбутньому на непохитних християнських основах".

Під відозвою підписані представники: Високої Богословської Школи УАПЦ, Об'єднання Українських Жінок, СУМ-у, Української Вільної Академії Наук, Пласту, Українського Вільного Університету, „Обнови" та інших.

В Канаді

КАТЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА В УНІВЕРСИТЕТІ У ВИНДЗОРІ

Університет Ассампшен у Виндзорі, що є під управою ОО. Василіян латинського обряду, м. ін. відкрив студії славістики. Як одну із складових частин цих студій створено катедру українознавства з обсягу української культури, історії і літератури під назвою „Юкрійнісн 30".

Президент університету о. д-р Ля Бель запросив на згадану катедру на професора о. Михайла Горошка, який від грудня 1952 р. є парохом у Виндзорі. О. М. Горбошко за дозволом Преосв. Кир Ісидора це запрошення прийняв радо, тим більше, що в 1948-1950 рр. спеціялізувався у славістиці й історії культури Східньої Европи в Колюмбійському Університеті в Ню Йорку, де покінчив студії з дуже добрим успіхом.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками чотирнадцятимільйонового Союзового майна!

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою)

ЩО РОСІЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ВИДАЮТЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ?

Большевики кричать на ввесь світ, як вони дбають про українську культуру, а на ділі то вони видають на лектуру українцям брошурки російських комуністів. Вже другим виданням видали промову Сталіна під заголовком „Економічні проблеми соціялізму в СССР", (500,000 примірників) і промову Маленкова — (600,000 примірників). Видали також українською мовою „Постанови Пленуму ЦКІ КПРС „Про заходи дальшого розвитку сільського господарства СССР" — тираж цього видання 400,000 примірників. А книжки навіть совєтських українських письменників видають у скількості кількох тисяч примірників.

ЩО ПОКАЗУЮТЬ ФІНАМ У КИЄВІ?

В Києві кілька днів побувала фінська делеґація з міста Лахті в Фінляндії. В Києві показували цій делеґації музей Леніна, фабрику ім. Карла Маркса, дитячий будинок і водили фінців на концерт Державної російської народної оркестри імени Н. П. Осипова. І це все! А де українська культура в столиці України? Театри, опера, музеї, архітектура і т. д., невже їх не вільно показувати чужинцям? Та ж фінці побували в Києві кілька днів...

„ДВА МІСЯЦІ ПОЗБАВЛЕНІ ЗМОГИ КОРИСТУВАТИСЯ ЕЛЕКТРИКОЮ"

Т. Волошинюк нарікає в „Рад. Україні" (26 жовтня). Його жалі такі:

„Мешканці будинків по вулицях ім. Ворошилова і Дніпровській у м. Павлограді на Дніпропетровщині вже більше двох місяців позбавлені змоги користуватися електрикою і радіо.

У виконкомі міської Ради до скарг жителів цих вулиць ставляться по-бюрократичному. Скарги пересилають директорові електростанції тов. Резниченку, в якого завжди напоготові безапеляційна відповідь — немає електропроводки".

І це діється не на селі (большевики кричать, що вони мають електрику вже по селах), але в місті, де все повинно бути під рукою. Та совєтських бюрократів не зворушує скарга мешканців міста Павлограду, вони дбають тільки про самих себе.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ... КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС!

НАУКОВО-БОГОСЛОВСЬКИЙ ІНСТИТУТ при УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ в ЗДА й АРХІВ БІБЛІОТЕКА

з глибоким сумом сповіщає всіх вірних українців про тяжку втрату, що її понесла Свята Українська Православна Церква і ввесь Український Нарід:

Дня 22-го жовтня 1953 р. в Парижі в Бозі спочив

Блаженніший Митрополит Української Автокефальної Православної Церкви

ПОЛІКАРП

на 79-му році свого життя.

ДИРЕКЦІЯ Науково-Богословського Інституту.

Спорт

ЛІКИ НА РЕВМАТИЧНІ НАСТРОЇ

УСК НЮ ЙОРК — ПАТЕРСОН ДОВЕРС 6:0 (2:0)

УСК: Ю. Цьолко — М. Шмігель, Р. Підгорецький — І. Мочеряк, В. Серант, Ю. Колодій — С. Голюка, О. Банах, Р. Павлюк, А. Лапичак, Ю. Голюка.

Факти: Ворота здобули 31 хв. 1:0 Лапичак, 38 хв. 2:0 Банах, 58 хв. 3:0 Бачах, 78 хв. 4:0 Лапичак, 81 хв. 5:0 Банах, 86 хв. 6:0 Ю. Голюка. Наріжники: 7:3 для УСК. Вільні: до УСК 10, до Доверс 5. Глядачів біля сотні.

Ню Йорк, 25 жовтня 1953. Вам буде ясно чому я говорю про „ревматичні настрої" щойно тоді, коли подивимося, що минулосезоновий мистець Національної Ліги в чотирьох грах цього сезону має вже дві програні. Додаючи до того манеру, як програно проти новика з Метрополітан Ліґ-Палермо, технічно на дві кляси нижчого від УСК-у, мається повне відчуття холодопроникливого футбольного клімату. Але почнімо там, де ми залишили:

4 жовтня: Пойкерс Американс — УСК 1:0.

11 жовтня: УСК — Варшава 5:0 (воковер).

18 жовтня: Палермо — УСК 2:1.

Сьогоднішні змагання провадилися на розкислій площі й під дощем. Помимо цього, завдяки швидкості гри це були емоційні на доброму технічному рівні змагання, яких в Нац. Лізі так часто не побачите.

„Наші сьогодні заграли, їм треба дощу". Ці слова одного з тих „тяжко-вмираючих" симпатиків УСК-у можна взяти за основну правду про УСК: йому треба дощу!

УСК одержав у Іванові Мочерякові (б. „Україна" Торонто) посилення в лінії помочі. Можна б побажати „Ґанзі", щоб він позбувся гріха гріхів-залюблености у м'ячі. Позатим, вітаємо його в усківській родині.

Про саму гру УСК-у: жертвенність всіх змагунів, кондиція у всіх добра із можливим вийнятком В. Серанта, паради Ю. Цьолка, „гаттрік" О. Банаха, двоє воріт А. Лапичака, який цим разом успішно грав правого лучника, наявна поправа „Юрчика" молодого Ю. Голюки, подивугідна завзятість „Кова" Ю. Колодія і УСК як цілість. Цими змаганнями УСК направив помилки минулих змагань, але, на підставі практики минулого, мушу висловити сумнів, чи в майбутньому УСК також зможе виглядати УСК-ом проти Патерсону, трикратного мистця Нац. Ліги, цієї пам'ятної неділі. Поживемо — побачимо, а покищо УСК має 5 гор, 3 виграні, 2 програні, 19:3 відношення воріт, точок 6:4 і в табелі стоїть на 4-му місці на 12 дружин.

ДРУГА ДРУЖИНА УСК НЮ ЙОРК У ПОВНОМУ РУСІ

УСК „Б" НЮ ЙОРК — ЮНАЙТЕД КІҐДОМ 1:1 (0:0)

УСК „Б": О. Ришітник — В. Кокольський, Я. Васька — О. Олійник, О. Наливайко, В. Олійник — Б. Фессак, В. Коваленко, Ю. Лектей, З. Шпон, Я. Паливода.

Ню Йорк, 25 жовтня ц. р. — Вже минулої неділі новозорганізована дружина УСК-у розпочала сезон у Першій Дивізії Метрополітальної Ліги виграною проти Варшави „В" 5:2 (2:0). Основу УСК „Б" становлять минулосезонові юньйори, що технічно є добре заавансовані.

УСК „Б" мав шаленого „пеха", бо мав більше з гри і велику кількість підворітних нагод. Противник здобув ворота з карного. Ю. Лектей був автором воріт УСК „Б". Менажером дружини є інж. Стефан Кравченок.

Роман Лисняк.

ПОДЯКА

Волею Всевишнього, не діждавши повороту на Рідну Землю, відійшов від нас на все, прийнявши Найсвятіші Тайни, — наш найдорожчий Син, Брат і Стрийко

ЛЕВ МИРОСЛАВ СУШКІВ,

проживши 38 літ. Уроджений 31 січня 1914 р. в Перемишлі, Зах. Україна. Покійний покінчив гімназію ім. Ів. Франка в Дрогобичі, опісля перебув важкий шлях скитальщини і в останньому часі жив у Бофало, де був активним членом українських товариств. Важка а коротка недуга скосила передчасно його молоде, надійне життя. Похорон його відбувся дня 24 ц. м. в Елизабет під проводом арх.-кат. пароха Всеч. о. Паски на місцеве кладовище через похоронне заведення п.п. Литвинів у Нюарку.

Усім нашим Приятелям і Знайомим, що взяли участь у похоронах і поспішили зі словами розради — складаємо отсим нашу сердечну подяку.

Мати: **Анна Сушків**, Брати: **Д-р Ярослав Сушків** з дружиною **Оленою**, **Д-р Олександер Сушків** з дружиною **Іриною**, **Мгр. Омелян Сушків** з дружиною **Лідією** та донечкою **Татяною**.

Елизабет, дня 25-го жовтня 1953 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

На численні запити представників різних установ в Дітройті і Гемтремку та окремих громадян, як Голова Філії У.К.К. в Дітройті, вияснюю, що згідно з постановами правильника У.К.К. і з письмом Централі У.К.К. одиноким репрезентантом суспільно-громадського життя в Дітройті є Філія У.К.К.

Управа Філії У.К.К. заініціювала святкування 700-ліття Львова і 35-ліття Листопадового Чину, скликавши на день 22 серпня 1952 року представників усіх діючих на терені метрополії Дітройту установ і організацій, в тому числі і Федерацію Українців Стейту Мішіґен.

Присутні на нараді представники 26 організацій вибрали Український Громадський Діловий Комітет для відзначення роковин тих двох великих подій. Вибраний Комітет веде підготовку до святкувань і Академія відбудеться у неділю дня 1-го листопада в год. 3:30 пополудні в Українському Народному Домі ч. 4655 Martin St.

Подробиці програми вже подано в комунікатах Комітету, а всі інші організації, які також влаштовують свято Першого Листопада і 700-ліття Львова, покликуючись на У.К.К., роблять це без уповаження У.К.К. і надуживають його імени.

Т. Михальчук, Голова Філії У.К.К. в Дітройті.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ"
в Ню Йорку, 77 Е. 7. вул., Н. Й. 3.
БІЛЯНС НА 30. ВЕРЕСНЯ 1953.

МАЙНО		ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
143 позики членам	$ 63,308.16	Членські вкладки (588)	$132,296.72
Готівка на чековім рахунку	10,352.29	Запасний фонд	514.10
Депозити в банках	60,563.98	Інші зобов'язання	119.82
Устаткування бюра	626.34	Нагромадження (зиск)	2,090.83
Інші активи	170.70		
Сума	$135,021.47	Сума	$135,021.47

Від оснування (19. V. 51.) по 30. IX. 53 видано членам 295 позичок на суму $137,-149.00.

Родини 3 померших в 53 р. членів одержали асекураційні премії в сумі $1,245.14 відповідно до суми їх вкладок з того одна $925.12.

ГОДИНИ УРЯДУВАННЯ: четвер і п'ятниця год. 6-8 вечора; неділя год. 12-2. попол.

• ПРОСИМО ЧЛЕНІВ ЗГОЛОШУВАТИ ЗМІНУ АДРЕСИ. •

• РОЗШУКИ •

Анна ПАСІЧНА, дочка Івана і Марії Данило, з села Соколє, повіт Мостиска, шукає сестер вивезених до Німеччини в 1944 р., на примусові роботи: Парасковія Данило в Ляйгенберг, Катерина Данило в Бремен і Анастазія Данило десь на Горішнім Шлеську. Відомість подати:
ANNA PASICZNA
54 EAST 1st STREET
NEW YORK 3, N. Y.

ІВАН МАЙКОВИЧ пошукує Йосипа ПОТОЧНОГО, з яким працював разом в Німеччині на господарстві в селі Байхен "Beuchen". Прошу писати на адресу:
IVAN MAJKOVICZ
3207 Meyer Ave., Cleveland 9, O.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ПОВІДОМЛЕННЯ. Отсим повідомляю родину п. Раковських, які були членами відд. 54 УНС та виїхали до Cleveland, Ohio, щоб ласкаво зголосилися до секр. п. А. Маланчука на адресу: Mr. Anthony Malanchuk, 22 Irving St., New Haven, Conn.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

ТАРЗАН, ч. 3177. Втікають

Маючи халупу між собою і замороченими дикунами, Джером і Джессіца повзли до густої тіні частоколу.

— Доки вони полюють довкола, шукаючи нас — шепотав Джером — ми дістанемося до найближчої халупи, а тоді спробуємо через браму.

Під дикий крик пошукувань, що швидко поширювався по селі, Джером, несвідомо йшов просто до катастрофи.